

Δελτίο Τύπου

Η έμφυλη βία στην πανδημία

Αθήνα 8 Απριλίου 2021

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών διοργάνωσε το Μάρτιο διαδικτυακές εκδηλώσεις σχετικά την έμφυλη βία στην πανδημία.

Η πρώτη εκδήλωση, η διάλεξη με τίτλο **«Επιδεινώνοντας ένα ήδη επικίνδυνο πρόβλημα: Έμφυλη Βία στην εποχή του COVID»** πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαρτίου 2021. Η ομιλήτρια **Brynja Elísabeth Halldórsdóttir** (Αναπλ. Καθηγήτρια στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Διαφορετικότητας, Παιδαγωγική Σχολή, Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας) παρουσίασε τα αποτελέσματα της έρευνας για τις εμπειρίες των μεταναστριών σχετικά με την έμφυλη βία στην οικογένεια και στον χώρο εργασίας. Η έρευνα διεξήχθη από τον Ιανουάριο του 2020 έως τον Μάρτιο του 2021 και είχε στόχο να εξετάσει πώς τα ισλανδικά ΜΜΕ συνέδεσαν την έμφυλη βία και την πανδημία. Αναζητήθηκαν λέξεις κλειδιά όπως «ενδοοικογενειακή βία», «βία κατά των γυναικών», «συζυγική/ συντροφική βία», «έμφυλη βία» και βρέθηκαν μόνο 191 άρθρα με αυτές τις λέξεις κλειδιά. Συγκεκριμένα, μόνο 6 αναφορές αφορούσαν τη σχέση του Covid-19 με την έμφυλη βία, ενώ 15 άρθρα αφορούσαν επαγγελματίες πεδίου που ήταν υπεύθυνοι ή εργαζόνταν σε Ξενώνες κακοποιημένων γυναικών.

Η έρευνα έδειξε ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η κυβέρνηση της Ισλανδίας αύξησε τη χρηματοδότηση για την ενδοοικογενειακή βία και τις παροχές ψυχολογικών υπηρεσιών με δημόσια χρηματοδότηση. Εργαζόμενοι σε Ξενώνες Φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και συναφείς υπηρεσίες προσκλήθηκαν από εφημερίδες και ειδικά τηλεοπτικά προγράμματα και υπήρξαν 4 ραδιοφωνικές εκπομπές επικεντρωμένες στη συζυγική/ συντροφική βία που αναπαράχθηκαν από το εθνικό ραδιόφωνο. Ο αρχηγός της αστυνομίας στην καθημερινή ενημέρωση των πολιτών είχε κληθεί να ανακοινώνει τις αναφορές βίαιων περιστατικών.

Τέλος, σχετικά με τις μετανάστριες η έρευνα έδειξε ότι αυτές προσφεύγουν λιγότερο στην αστυνομία σε περιστατικά έμφυλης βίας από ότι οι Ισλανδές, αλλά ταυτόχρονα μένουν περισσότερο στους Ξενώνες Φιλοξενίας. Επίσης, διαπιστώθηκε έλλειψη υπηρεσιών εκτός των μεγάλων δήμων και κατά συνέπεια δεν υπήρξαν αναφορές στα ΜΜΕ πέραν της

πρωτεύουσας Reykjavik και της πόλης Akureyri. Παρόλο που υπάρχει μεγάλη εκπροσώπηση των γυναικών στο κοινοβούλιο, τις επιχειρήσεις, τις θέσεις εξουσίας, στα φεμινιστικά κινήματα, υπάρχει ανισότητα μεταξύ των φύλων, το λεγόμενο «Σκανδιναβικό Παράδοξο».

Η δεύτερη εκδήλωση, η δημόσια συζήτηση με τίτλο «**Έμφυλη Βία κατά τη διάρκεια του COVID-19: Προκλήσεις και Απαντήσεις**», πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2021. Οι συμμετέχουσες συζήτησαν για την βία κατά την πανδημία στην Ελλάδα, την Νορβηγία και την Ισλανδία.

- Η **Marta Goðadóttir** (επικεφαλής Επικοινωνίας της Εθνικής Επιτροπή του UN WOMEN στην Ισλανδία) επισήμανε τον παγκόσμιο αντίκτυπο του Covid-19. Ανέφερε ότι 243 εκατομμύρια γυναίκες και κορίτσια κακοποιήθηκαν από έναν σύντροφο το 2020 και ότι για κάθε τρεις μήνες καραντίνας 15 εκατομμύρια γυναίκες αναμένεται να υποστούν έμφυλη βία.
- Η **Linda Rustad** (διευθύντρια στο περιοδικό Kilden του Εθνικού Κέντρου Γνώσης για την Έρευνα του Φύλου στη Νορβηγία) παρουσίασε μια έρευνα που έγινε τον Μάιο-Ιούνιο 2020, η οποία έδειξε ότι οι αρχές συνέστησαν στους πολίτες να αποφύγουν την επαφή με τις υπηρεσίες υγείας γεγονός που οδήγησε τις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας να μην αποταθούν στους Ξενώνες Φιλοξενίας γυναικών και στις υπηρεσίες υποστήριξης, όπως την αστυνομία.
- Η **Ματίνα Παπαγιαννοπούλου** (κοινωνιολόγος, εγκληματολόγος, εμπειρογνώμονας σε θέματα φύλου) παρουσίασε τα στοιχεία της Ελλάδας για την αύξηση της έμφυλης βίας κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας. Ανέφερε ότι η γραμμή SOS 15900 έλαβε συνολικά 1769 κλήσεις τον Απρίλιο, ενώ ο αντίστοιχος αριθμός κλήσεων τον Μάρτιο ήταν 325. Για την ενδοοικογενειακή βία οι κλήσεις ήταν σχεδόν τετραπλάσιες σε σύγκριση με τον Μάρτιο, όπου καταγράφηκαν 166 κλήσεις. Τα συμβουλευτικά κέντρα πραγματοποίησαν συνεδρίες τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά. Τόνισε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην πρόληψη της έμφυλης βίας και τη δυνατότητα στις ΜΚΟ και στις γυναικείες οργανώσεις να υποστηρίξουν ευάλωτες ομάδες γυναικών, όπως μετανάστριες που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες δημόσιας υγείας.
- Η **Σίσσυ Βωβού** (εκπρόσωπος της Φεμινιστικής Οργάνωσης "Το Μωβ") ανέφερε την έλλειψη μηνυμάτων και διαφημίσεων σχετικά με τη γραμμή SOS 15900 στη διάρκεια της δεύτερης καραντίνας, παρόλο που η βία εξακολουθούσε να υπάρχει. Τόνισε την έλλειψη δυνατότητας των θυμάτων να μετακινηθούν κατ' εξαίρεση για

αναζήτηση βοήθειας στην πανδημία. Υπογράμμισε τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κρατούμενες στα σωφρονιστικά ιδρύματα και ανέφερε εν συντομία την αναθεώρηση του οικογενειακού δικαίου σχετικά με τη συνεπιμέλεια.

- Η **Sigbrúður Guðmundsdóttir** (διευθύντρια Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών στην Ισλανδία) ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας ο αριθμός των κλήσεων που δέχτηκε η αστυνομία αυξήθηκε κατά 25% σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Δύο γυναίκες δολοφονήθηκαν τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2020, και υπήρχε συνειδητοποίηση του κινδύνου για τη βία κατά των γυναικών. Η πανδημία άλλαξε τον τρόπο αντίδρασης και τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ανταποκρίνονται στη βία.
- Τέλος η **Άννα Μιχαλακέλη** (συντονίστρια προγράμματος στη Διοτίμα) υπογράμμισε τις επιπτώσεις της κρίσης του Covid-19 στις προσφύγισσες και στις αιτούσες άσυλο. Ανέφερε ότι η πανδημία έχει πλήξει δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, που έχουν εκτοπιστεί. Ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες μεταναστριών και αιτουσών άσυλο είναι οι διαμένουσες σε προσφυγικούς καταυλισμούς και σε συνθήκες φτώχειας, με το τραύμα του πολέμου, την ανισότητα των φύλων και ταυτόχρονα τον κίνδυνο του κορωνοϊού.

Οι δημόσιες εκδηλώσεις του προγράμματος ProGender συνεχίζονται με το θέμα «Γυναίκες, Επιστήμη, Πανδημία» την **Δευτέρα 12 Απριλίου** και την **Δευτέρα 26 Απριλίου**.

*Το έργο **ProGender: A Digital Hub on Gender, the Covid-19 Crisis and its Aftermath**, χρηματοδοτείται από το Ταμείο Διμερών Σχέσεων του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου της περιόδου 2014-2021 (ΧΜ ΕΟΧ 2014– 2021) που υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις ΕΟΧ αντιπροσωπεύουν τη συμβολή της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας σε μια πράσινη, ανταγωνιστική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη. Υπάρχουν δύο γενικοί στόχοι: η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρώπη και η ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δοτριών χωρών και 15 χωρών της ΕΕ στην Κεντρική και Νότια Ευρώπη και στη Βαλτική. Οι τρεις δότριες χώρες συνεργάζονται στενά με την ΕΕ μέσω της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Για την περίοδο 2014-2021, οι επιχορηγήσεις του ΕΟΧ ανέρχονται σε 1,55 δισ. Ευρώ.*

Τα βίντεο των εκδηλώσεων έχουν αναρτηθεί στη σελίδα στο Facebook **@ProGenderproject**

Για περισσότερες πληροφορίες

email progender@panteion.gr και

Facebook <https://www.facebook.com/ProGenderproject> , Instagram

<https://www.instagram.com/progenderproject/> , Twitter https://twitter.com/ProGender_hub